

REGULERING AV FISKET ETTER KOLMULE I 2026

1 SAMMENDRAG

Kolmulebestanden forvaltes av kyststatene Norge, Færøyene, Island, EU og Storbritannia. Partene har vedtatt en forvaltningsplan, og fastsetter årlig en totalkvote (TAC). For 2026 har kyststatene avtalt TAC i henhold til rådet fra ICES om at totalt uttak ikke skal overstige 851 344 tonn. Dette innebærer en nedgang på 41 % sammenlignet med 2025.

Gitt at Norge fortsetter å fastsette kvote tilsvarende tradisjonell andel av TAC, vil den norske kvoten bli 205 650 tonn i 2026. Det er tradisjon for å bytte kolmule med Russland og EU, men i skrivende stund er det ikke inngått slike avtaler for 2026.

Fiske etter kolmule foregår i et stort område, og adgang til å fiske i andre lands soner avklares typisk i løpet av høsten. Det er fra før avtalt adgang til fiske i Færøysonen, som er romslig sammenlignet med fangsthistorikken der. Eventuelt fiske i EU-sonen er ikke avklart.

Fiskeridirektøren foreslår at fisket etter kolmule i 2026 i all hovedsak reguleres tilsvarende som i år.

2 FISKET ETTER KOLMULE

Norge forvalter kolmulebestanden i samarbeid med de andre kyststatene EU, Færøyene, Island og Storbritannia. Partene fastsetter TAC og setter av et kvantum til fiske i internasjonalt farvann (fiskes av Grønland og Russland). Etter 2014 har man ikke nådd enighet om fordeling av ressursen mellom kyststatene, og partene fastsetter sine kvoter uavhengig av hverandre. Norge har siden 2017 fastsatt kvote i henhold til avtalen som gjaldt til 2014. Denne tradisjonelle andelen utgjør 26,245 % av TAC, etter at avsetning til internasjonalt fiske er trukket fra.

Norske fartøy kan fiske kolmule i norsk jurisdiksjon, (NØS, fiskevernsonen ved Svalbard og fiskerisonen ved Jan Mayen), i internasjonalt farvann, samt i andre lands soner hvor Norge har avtalt bytte av kvote, eller adgang til å fiske egen kvote. Det er EU-sonen og færøysk fiskerisone som har vært mest relevante de senere årene.

Fartøy med kolmuletråltillatelse, pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse har i dag adgang til å delta i fiske etter kolmule. Fartøyene har adgang til kvotefleksibilitet, og kan spare eller forskuttere kvote mellom år.

2.1 FISKET ETTER KOLMULE I 2024

For 2024 avtalte kyststatene en TAC på 1 529 754 tonn, i tråd med rådgivningen fra ICES. Norge fastsatte en kvote på 369 530 tonn, i henhold til tradisjonell andel. I tillegg inngikk Norge avtaler om bytte av 26 628 tonn kolmule til Russland, og 48 000 tonn fra EU. Totalt disponerte Norge dermed en kvote på 390 902 tonn.

Byttet fra EU kunne fiskes i EU-sonen, og det ble i tillegg inngått avtale om soneadgang på 150 000 tonn i EU-sonen. Totalt kunne norske fartøy dermed fiske 198 000 tonn i EU-sonen. Det ble også avtalt adgang til å fiske 53 600 tonn i Færøyenes sone.

For å legge til rette for fiske i færøysk sone i januar, ble det fastsatt midlertidige kvoteenheter og delkvoteenheter som ble opphevet 1. februar. Muligheten til å fiske i januar ble benyttet av 3 fartøy.

I 2024 var det mulighet for kvotebytte av lodde i Barentshavet mot kolmule mellom to fartøy med pelagisk tråltillatelse etter konsesjonsforskriften § 2-6. Det ble meldt inn 4 bytter.

Tabell 1: Norske områdekvoter og fangst av kolmule i 2024

Fartøygruppe	Område	Områdekvote og totalkvote (tonn)	Områdefangst og totalfangst (tonn)	Restkvote (tonn)
Kolmuletråltillatelse	NØS		1 205	
	EU-sonen	154 440	140 655	13 785
	Færøysonen	41 808	19 295	22 513
	Internasjonalt		141 176	
	Totalt ¹	304 880	302 332	2 548
Nordsjøtråltillatelse og pelagisk tråltillatelse	NØS		35 414	
	EU-sonen	43 560	26 874	16 686
	Færøysonen	11 792	13 164	-1 372
	Internasjonalt		10 986	
	Totalt ¹	85 992	86 439	-447
Bifangst ²	Totalt (NØS/GBR)		181	-179
Forskning/undervisning		30	0	30
Totalt norske fartøy		390 902	388 950	1 952

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og slutseddelregister per 2. oktober 2025

¹Totalkvoten for gruppen tilsvarer områdekvoten for NØS og internasjonalt farvann.

²Hvorav 177 tonn er fisket i NØS og 4 tonn i britisk sone.

I alt fisket og landet norske fartøy 388 950 tonn kolmule i 2024. Dette inkluderer fiske på kvoter og bytter som ble fastsatt for kvoteårene 2023, 2024 og 2025.

Tabell 2 viser kvoter og fangst av kolmule som skal belastes totalkvoten som er fastsatt for kvoteåret 2024. Dette inkluderer kvantum som ble fisket på forskudd i 2023, og kvantum som ble overført til 2025. Kvantum som ble fisket i 2024 som forskudd på kvoten i 2025 regnes ikke med.

Tabell 2: Norsk kvote, fangst og restkvote fordelt på grupper for kvoteåret 2024

Fartøy-gruppe	Forskrifts-kvote 2024 (t)	Utdelt kvote 2024 (t) ¹	Kvoteåret 2024 – Fangst (t) i 2023 og 2024				Ufisket kvote (t) 2024 (kvotefleks)	Justering gruppe-kvote 2025 (tonn) ¹
			Fangst 2023	Fangst 2024	Fiske utover fleks	Sum fangst		
Kolmuletrål	304 880	302 334	17 805	283 540	616	301 961	1 599	1 226
Pelagisk-/nordsjøtrål	85 992	85 271	2 384	80 899	176	83 459	1 970	468
Forskning	30	30						30
Totalt	390 902	387 635	20 189	364 439	792	385 420	3 569	1 664

Kilde: Norges Sildesalgslag per 14. oktober 2025

¹I tillegg justeres gruppekvote for bifangst tatt året før.

2.2 FISKET ETTER KOLMULE I 2025

For 2025 avtalte partene en TAC på 1 447 054 tonn, i tråd med kvoterådet fra ICES. I henhold til tradisjonell andel, satte Norge en kvote på 349 549 tonn. I tillegg inngikk Norge avtaler om bytte av 25 188 tonn kolmule til Russland, og 81 750 tonn fra EU. Totalt disponerte Norge dermed en kvote på 406 111 tonn.

Av kvoten ble 30 tonn satt av til forskning. Resten ble fordelt til flåten i henhold til etablerte nøkler (tabell 3). Kvote ble justert for overføringer fra 2024, samt for bifangst i andre fiskeri, for fartøy uten adgang til å fiske kolmule.

Tabell 3: Gruppekvote 2025

Fartøygruppe	Andel (%)	Gruppekvote før trekk eller overføring (tonn)	Gruppekvote etter trekk eller overføring (tonn)
Kolmuletrål	78	316 743	317 000
Pelagisk- og nordsjøtrål	22	89 338	90 807
Totalt	100	406 081	407 807

Det ble avtalt adgang til å fiske 253 234 tonn i Færøyenes sone. Byttekvantumet fra EU kunne dessuten fiskes i EU-sonen. Adgangen til de to sonene ble fordelt etter samme nøkkel som totalkvoten.

Det norske kvotefleksibilitetsgrunnlaget for 2025 er på 349 549 tonn, og inntil 10 % av dette kvantumet kan forskutteres eller spares.

Tabell 4 oppsummerer fangst og kvoteavregning så langt i 2025.

Tabell 4: Norske områdekvoter og fangst av kolmule i 2025

Fartøygruppe	Område	Områdekvote og totalkvote (tonn)	Områdefangst og totalfangst (tonn)	Restkvote (tonn)
Kolmuletråltillatelse	NØS		4 830	
	EU-sonen	63 765	64 581	-816
	Færøysonen	197 523	46 263	151 260
	Internasjonalt		191 582	
	Totalt ¹	316 743	307 264	9 479
Nordsjøtråltillatelse og pelagisk tråltillatelse	NØS		26 605	
	EU-sonen	55 712	13 560	42 152
	Færøysonen	17 985	14 455	3 530
	Internasjonalt		31 829	
	Totalt ¹	89 338	86 502	2 836
Bifangst ²	Totalt (NØS/GBR)		179	
Forskning/undervisning		30	0	-816
Totalt norske fartøy		406 111	393 882	12 229

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 3. oktober 2025

¹ Totalkvoten for gruppen tilsvarer områdekvoten for NØS og internasjonalt farvann.

² Hvorav 112 tonn er fisket i NØS og 67 tonn i britisk sone.

2.2.1 FARTØY MED KOLMULETRÅLTILLATELSE

Ved sesongstart var det 42 kolmuletråltillatelser med til sammen 46,9899 kvotefaktorer, strukturkvoter inkludert. Samtlige tillatelser var aktive.

Fra årets start ble det fastsatt en kvoteenhet på 6 076 tonn, etter justering for fiske i 2024, ble denne økt til 6 712 tonn 27. januar. Kvotefleksibilitetsgrunnlaget var på 5 802 tonn.

En delkvoteenhet for fiske i EU-sonen ble satt til 4 203 tonn, og forble uendret sesongen gjennom.

I Færøyenes økonomiske sone ble det fastsatt en delkvoteenhet på 4 203 tonn. Denne ble opphevet 14. mars, da gjenstående soneadgang ble beregnet å være tilstrekkelig stor til å dekke fiske av all restkvote for kolmuletrålerne.

Per 3. oktober gjenstår 9 479 tonn av gruppekvoten. Dette tallet er ikke justert for fiske på kvoten for 2026.

2.2.2 FARTØY MED PELAGISK TRÅLTILLATELSE OG NORDSJØTRÅLTILLATELSE

1. januar var det totalt 25 fartøy som hadde pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse. Medregnet strukturkvoter, summerte kvotefaktorene til 28 614,5.

Fra starten av året ble det fastsatt en midlertidig kvoteenhet på 2,81. Etter justering for fiske i 2024, ble denne 27. januar økt til 3,10.

Det ble fastsatt en delkvoteenhet på 0,62 for fiske i EU-sonen, denne ble økt i tre omganger, jamfør Tabell 5.

Tabell 5: Delkvoteenhet for fiske i EU-sonen i 2025 for fartøy med pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse

Dato	Ny delkvoteenhet
1. januar	0,62
12. februar	0,90
27. februar	0,95
19. mars	1,09

Delkvoteenheten for fiske i færøysk fiskerisone ble fra årets start satt til 2,68. 14. mars ble delkvoteenheten opphevet, ettersom all tilgjengelig restkvote kunne fiskes innenfor soneadgangen.

Per 3. oktober gjenstår 2 836 tonn av gruppeknoten.

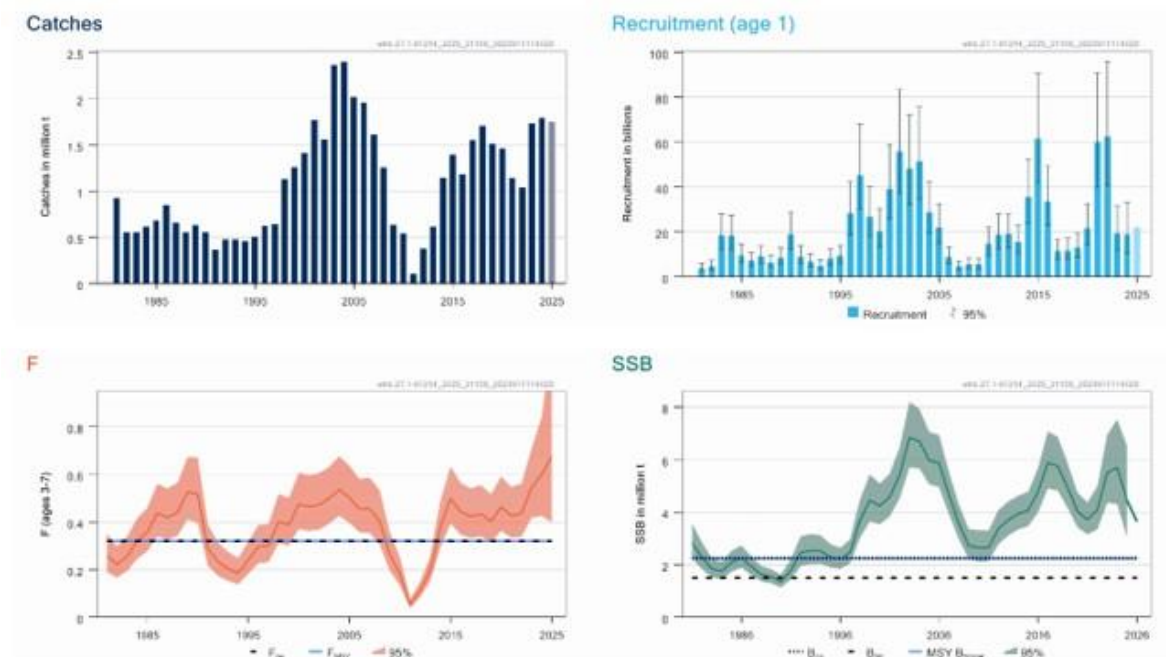
3 BESTANDS- OG KVOTESITUASJON I 2026

3.1 BESTAND OG KVOTERÅD

Basert på forvaltningsplanen vedtatt høsten 2016 anbefaler ICES at totalt uttak i 2026 ikke overstiger 851 344 tonn. Dette innebærer en nedgang på omtrent 41 % i forhold til 2025. Årets bestandsvurdering viser en betydelig revisjon av estimatet for gytebestand i 2023–2025, fiskedødelighet i 2023 og 2024, og for rekrutteringsestimatene i 2021 og 2022 (2020- og 2021-årsklassene) sammenlignet med tidligere bestandsvurderinger. Fiskedødeligheten for bestanden overstiger F_{MSY} og F_{pa} . Gytebestanden er over $MSY B_{trigger}$, B_{pa} og B_{lim} .

Figur 1 viser standardplott fra kvoterådet.

Figur 1: Fangst- rekruttering- og bestandsutvikling 1981-2025

Kilde: ICES' kvoteråd for 2026

3.2 KVOTER

Kyststatene har avtalt å fastsette TAC i henhold til kvoterådet fra ICES. Det er imidlertid ikke avtalt noen fordeling av bestanden, og Norge er ikke forpliktet når det gjelder fastsettelse av norsk totalkvote. Det kan også bli avtalt bytter av kvantum kolmule som vil gjelde for 2026, og som fremdeles ikke er kjent. For å kunne vise et mulig utfall for den norske kvoten, benyttes et regneeksempel. Endelig norsk kvote kan avvike fra det som kommer frem av regneeksempellet.

Kyststatene har avtalt TAC på 851 344 tonn. I de videre beregningene er det lagt til grunn at praksisen med å sette av 7,96 % av TAC til NEAFC videreføres, og at det gjenstår 783 577 tonn til fordeling mellom kyststatene etter at avsetningen er trukket fra. Dersom Norge fastsetter en kvote på nivået fra rammeavtalen fra 2005 (26,245 %), vil dette utgjøre 205 650 tonn i 2026.

Norge avtaler vanligvis bilaterale bytter hvor kolmule inngår. Kvotebyttet med Russland varierer vanligvis proporsjonalt med den norske kvoten. Størrelsen på et eventuelt kvotebytte med EU er ikke kjent, og foreløpig beregner vi byttet som fjorårets bytte (81 750 tonn), skalert ned med 41 %, tilsvarende reduksjonen i TAC. Tabell 6 viser at resultatet av regneeksempellet er en norsk kvote for 2026 på 238 831 tonn kolmule.

Tabell 6: Foreløpig regneeksempel på norsk kvote i 2026

Kvote/bytte	Kvantum (tonn)
Norges kyststatsandel	205 650
Bytte fra EU	48 000
Bytte til Russland	- 14 819
Mulig norsk kvote	238 831

4 REGULERING AV DELTAGELSE I FISKET I 2026

Fiskeridirektøren legger til grunn at gjeldende vilkår for deltakelse videreføres i 2026. Dette innebærer at fartøyene må ha kolmuletråltillatelse, pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse for å kunne delta.

5 REGULERINGSOPPLEGGET FOR DE ENKELTE FARTØYGRUPPER I 2026

5.1 FORDELING AV NORSK TOTALKVOTE

Den norske totalkvoten har de siste årene, etter avsetninger, blitt fordelt med 78 % til kolmuletrålergruppen og 22 % til pelagisk- og nordsjøtrålergruppen. En slik fordeling av totalkvoten foreslås videreført.

Fiskeridirektøren foreslår en fordeling med 78 % til kolmuletrålerne og 22 % til fartøy med nordsjø- eller pelagisk tråltillatelse.

Fiskeridirektøren forutsetter at eventuelt over- eller underfiske utover fartøyenes kvotefleksibilitet i 2025 overføres til vedkommende gruppe i 2026, etter at Norges kvote for 2026 er fordelt.

Det har tidligere vært diskusjoner om hvorvidt det er behov for å sette av kvantum til bifangst av kolmule. Siden 2014 har mengden bifangst fisket innenfor 12 nautiske mil imidlertid vært beskjeden; på det høyeste 19 tonn i 2016, og på det laveste 2 tonn i 2021. Gjennomsnittlig bifangst har ligget på 8 tonn fra 2014 og frem til 2023, men fra 2019 til 2023 har gjennomsnittet vært lavere, med bare 3 tonn. I reguleringsmøtet høsten 2014 foreslo Fiskeridirektøren at det ikke skulle avsettes et kvantum til bifangst, men at bifangst skulle avregnes kvoten det påfølgende året. Ordningen har siden vært videreført.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre ordningen med å avregne medgått bifangst for fartøy uten kolmulekvote i inneværende år på neste års kvote.

Fiskeridirektøren viser til pågående prosess med utlysning av forskningskvoter for 2026. Størrelsene på kvanta som avsettes til undervisningsordningen, forskningsformål og lærlingekvoter for 2026 er først kjent når endelig forskrift fastsettes rett før årsskiftet. En eventuell avsetning til forskning og undervisning vil gå til fradrag på totalkvoten. Avsetningenes størrelse utgjør en svært liten andel av totalkvotene i de enkelte fiskeriene og har derfor ingen betydning for forslaget til regulering.

Tabell 7 viser foreløpig beregnede gruppekvoter, basert på regneeksempel for norsk totalkvote (avsnitt 3.2). Beregningen tar ikke hensyn til eventuell avsetning til forskning.

Tabell 7: Fordeling av tenkt norsk kvote i 2026

Fartøygruppe	Andel (%)	Gruppekvote (tonn) før trekk eller overføring
Kolmuletrål	78	186 288
Pelagisk- og nordsjøtrål	22	52 543
Totalt	100	238 831

Før fastsettelse av kvoteenheter for gruppene, vil medgått bifangst i 2025 trekkes fra. Det blir også tatt hensyn til et eventuelt over- eller underfiske utover kvotefleksibilitet.

5.2 FARTØY MED KOLMULETRÅLTILLATELSE

Det er per 3. oktober 2025 totalt 42 fartøy med kolmuletråltillatelse, hvor 32 fartøy har en faktor på én, mens ti fartøy har strukturkvoter mindre eller lik én i tillegg til dette. Totalt er det 46,9899 faktorer i denne gruppen.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre nøkkel for fordeling av fartøykvoter for fartøy med kolmuletråltillatelse i 2026.

Det forutsettes at det fastsettes en fartøykvote for det samlede fisket i alle områder, samt at det fastsettes egne delkvoter for fiske i andre lands soner dersom norske fartøy gis adgang til å fiske i disse områdene.

Fiskeridirektøren legger til grunn at fisket reguleres tilnærmet flatt, uten overregulering.

Fiskeridirektøren foreslår at det fastsettes en kvote som begrenser det enkelte fartøys samlede fiske i alle områder, og egne delkvoter som begrenser det enkelte fartøys fiske i EU-sonen, britisk sone og i færøysk sone dersom norske fartøy får en slik adgang i 2026.

5.3 PELAGISK TRÅL OG NORDSJØTRÅL

I gruppen pelagisk trål og nordsjøtrål er det per 3. oktober 2025 totalt 25 fartøy, hvorav 3 fartøy med nordsjøtråltillatelse og 22 fartøy med pelagisk tråltillatelse. Totalt er det 28 614,5 kvotefaktorer i gruppen.

Fiskeridirektøren legger til grunn samme nøkkel for fordeling av fartøykvoter for fartøy med pelagisk tråltillatelse og for fartøy med nordsjøtråltillatelse for 2026 som inneværende år.

For fartøy med pelagisk tråltillatelse benyttes konsesjonskapasitet fastsatt i medhold av § 2-8 i forskrift om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst av 13. oktober 2006 (konsesjonsforskriften). Fiskeridirektøren forutsetter at dette ligger fast.

For fartøy med nordsjøtråltillatelse nyttes konsesjonskapasiteten på grunnlag av fartøyenes godkjente faktiske lasteromsvolum per 3. februar 2006. Fiskeridirektøren forutsetter at dette ligger fast.

Fiskeridirektøren foreslår at det fastsettes en kvote som begrenser det enkelte fartøys samlede fiske i alle områder, og egne delkvoter som begrenser det enkelte fartøys fiske i EU-sonen, britisk sone og i færøysk sone dersom norske fartøy får en slik adgang i 2026.

5.4 FISKE I ANDRE LANDS SONER

Norske fartøys adgang til å fiske kolmule i andre lands soner avhenger av hvilke avtaler Norge til enhver tid har inngått med andre land.

Den bilaterale fiskeriavtalen med EU innebærer vanligvis at Norge bytter til seg kolmule, som kan fiskes i EU-sonen. Norge har i tillegg de siste årene hatt ulike avtaler med EU om adgang til å fiske norsk kvote i EUs sone. Per 2025 finnes det ingen avtale om soneadgang, og norske fartøy fisker på kvantum som Norge har byttet til seg fra EU.

Norske fartøy har i mange år hatt adgang til å fiske en del av norsk kvote i Færøysonen. Adgangen har noen år vært for liten til at hele flåten kan kunne få et drivverdig kvotenivå i Færøyenes sone, og utnyttelsen har variert. Fra 2025 er det avtalt adgang til Færøysonen til å fiske 17,5 % av TAC. I 2026 kan man dermed foreløpig beregne en soneadgang på 148 985 tonn.

Tabell 8: Kvote/adgang og fangst (tonn) i EU-sonen og Færøysonen

År	EU-sonen ¹		Færøynes sone	
	Kvote/adgang	Fangst	Kvote/adgang	Fangst
2015	102 605	101 405	80 000	78 457
2016	224 506	214 531	34 800	739
2017	330 494	287 558	34 800	3 034
2018	337 975	345 267	32 640	8 726
2019	287 755	267 251	30 000	2 452
2020	290 709	267 822	30 000	878
2021	179 148	99 441	34 800	973
2022	146 054	140 814	31 920	11 852
2023	224 000	106 138	50 000	36 083
2024	198 000	167 529	53 600	32 460
2025	81 750	78 141	253 234	60 718

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 3. oktober 2025

¹Inkluderer britisk sone til og med 2020

Det er fremdeles uavklart hvilke muligheter norske fartøy får til å fiske i andre lands soner i 2026. Som utgangspunkt foreslår Fiskeridirektoratet at alle eventuelle adganger fordeles etter samme fordelingsnøkler som totalkvoten.

Fiskeridirektøren foreslår at eventuelle adganger til å fiske etter kolmule i andre lands soner i 2026 fordeles, etter avsetning, med 22 % til fartøy med pelagisk tråltillatelse og nordsjøtråltillatelse og 78 % til fartøy med kolmuletråltillatelse.

Adgangen til å fiske kolmule i Færøysk sone har tidvis vært for liten til at hele flåten kan drive lønnsomt fiske. For å legge til rette for at interesserte fartøy kan fiske kolmule i Færøysonen, har man forsøkt en ordning med midlertidige kvoter for januar måned. De midlertidige kvotene har vært satt med betydelig grad av overregulering. Ordningen har vært prøvd ut i 2018–2021 og i 2024, og et lite antall fartøy benyttet seg av muligheten til å fiske.

Fra 2025 og i årene framover har Norge avtalt en betydelig adgang til å fiske kolmule i Færøynes sone. I 2025 utgjør adgangen rundt 60 % av kvoten Norge disponerer. Etter Fiskeridirektørens vurdering er det derfor ikke behov for særskilte ordninger for å muliggjøre fiske i Færøynes sone i januar.

Fiskeridirektøren foreslår at fiske etter kolmule i færøysk sone i januar 2026 gjennomføres uten særskilte ordninger for å stimulere til deltakelse.

5.5 KVOTEFLEKSIBILITET PÅ FARTØYNIVÅ

Norge er forpliktet overfor de øvrige kyststatene til å tillate overføringer mellom år på maksimalt 10 % av vår kyststatsandel. På grunn av bytter med andre parter, er norsk totalkvote vanligvis større enn kyststatsandelen. For å unngå at fartøyene til sammen overfører mer enn det som er tillatt, beregnes derfor adgangen til kvotefleksibilitet ut fra kyststatsandelen heller enn totalkvoten. Beregning av kvotefleksibilitetsgrunnlag basert på kyststatsandelen har vært praktisert siden 2013, og foreslås videreført.

Fiskeridirektøren foreslår at det for 2026 fastsettes et kvotefleksibilitetsgrunnlag i fisket etter kolmule i tråd med tidligere praksis.

6 PRØVETAKING AV INDUSTRIFANGSTER

I fisket med småmasket trål etter arter som øyepål og kolmule har det vært knyttet stor usikkerhet til om fangstregistreringen er korrekt ved mottak av fisk til industriformål. Fiskeridirektoratet har over tid prøvd å løse dette problemet gjennom prøvetaking ved landing. Det har imidlertid ikke lyktes å gjennomføre en troverdig kvantifisering av estimat av de kvanta bifangst som går uregistrert til oppmaling med denne tilnærmingen.

Plikten til å registrere fangst korrekt hviler på fisker og mottaker. Det er i strid med kravene i forskrift 6. mai 2014 om landings- og sluttseddel (landingsforskriften) når fisker og mottaker ikke foretar artssortering og dermed unnlater å føre sluttseddel på lovpålagt måte.

For å oppnå bedre kontroll med råstoff som høstes og landes til mel- og oljeproduksjon, og herunder også innblanding av hvitfisk, har Nærings- og fiskeridepartementet vedtatt en forskrift om prøvetaking av industrifangster ved landing. Forskriften ble vedtatt 8. august 2023. Ombygginger, nødvendige anskaffelse og omstillinger til nye rutiner i tråd med nye krav tar imidlertid tid, og Fiskeridirektoratet vil først håndheve kravene i forskriften fra 1. januar 2026.

7 BIFANGST AV BUNNFISK I FISKE MED SMÅMASKET TRÅL I NORDSJØEN

De siste årene har det skjedd en rask og betydelig endring i bestandssituasjonen for flere arter i Nordsjøen. Artene tobis, øyepål, kolmule og nordsjøsild har hatt en negativ utvikling. For hyse og hvitting har bestandsutviklingen vært motsatt. Bestandsnedgangen på tobis og øyepål skyldes ikke fiske utover kvoteanbefalinger. En mulig medvirkende forklaring på nedgangen for tobis og øyepål er omfanget av hyse og hvitting som beiter på disse artene. Store forekomster av hyse og hvitting skaper også bifangstutfordringer i fisket etter nordsjøsild og kolmule i Nordsjøen. Fiskeridirektoratet har mottatt flere forslag fra næringen om liberalisering av regelverket knyttet til bifangst av hyse og hvitting i småmasket trål.

For å gjøre gode vurderinger av hvordan reguleringene bør innrettes, har Fiskeridirektoratet bedt Havforskningsinstituttet om å gi mere utfyllende beskrivelse av bestandsutviklingen for relevante arter i Nordsjøen og hvilke effekter bestandsutviklingen har på interaksjonen

mellom disse artene og på andre deler av økosystemet. Fiskeridirektoratet vil komme tilbake til innspill fra næringen når svar fra Havforskningsinstituttet foreligger.